

ENTREVISTA A MAR SERNA, Consellera de Treball

'Confiem a començar a veure la llum al segon semestre'

OCUPACIÓ: 'Els pròxims mesos seran complicats: podem arribar al mig milió d'aturats'. EXPEDIENTS DE REGULACIÓ: 'El pitjor no ha passat, continuarà'. AJUTS: 'S'ha de donar suport a determinades empreses en funció de l'ocupació que generin, però amb condicions'

XAVIER ALEGRET

AVUI, 11.01.2009

L'atur s'ha convertit en un dels principals problemes causats per una crisi que ha destruït més de 150.000 llocs de treball l'any 2008 a Catalunya. En els últims mesos la caiguda de la construcció i de la producció d'automòbils ha aconseguit, malauradament, familiaritzar-nos amb la sigla ERO, vinculada a dotzenes d'empreses i milers de treballadors. Actualment més de 420.000 persones busquen feina a Catalunya, xifra que continuarà engreixant-se mentre el país no torni a agafar velocitat de creuer, com ens explica la consellera de Treball, Mar Serna, que ens parla també de què cal fer per ser més competitius.

Quan es tornarà a crear ocupació?

En aquests moments ningú té la bola màgica per dir quan sortirem de la crisi. El que és cert és que els pròxims mesos seran complicats i confiem que al segon semestre d'aquest any començarem a veure la llum al final del túnel. ¿Això vol dir que es crearà ocupació? A mi m'agradaria que es

comencés per no destruir ocupació, perquè ara puja l'atur i també baixen les xifres d'afiliació a la Seguretat Social.

Quants aturats podem arribar a tenir?, perquè ens apropem al mig milió.

Ens hi anem apropant, i sempre, històricament, el primer trimestre és el més difícil de l'any i l'atur puja. Així que, si tenim 420.000 aturats i els pròxims mesos seran complicats, això vol dir que podem arribar al mig milió d'aturats. Actualment treballen a Catalunya 3,5 milions de persones i la taxa d'atur és del 8,9%. L'any 1994 treballaven poc més de dos milions de persones i 570.000 estaven aturades, amb una taxa d'atur del 21%.

Les previsions diuen el 17% d'atur a Espanya. I a Catalunya?

Creixerà. Tot i així, respecte d'Espanya, sempre estem dos o tres punts per sota. Però em fa la impressió que aquí estem patint més l'impacte de l'atur, perquè tenim més gent ocupada, i crec que l'impacte acabarà abans que en altres comunitats i que al conjunt d'Espanya i, per tant, que podrem sortir-ne en millors condicions.

Per què creix més l'atur a Catalunya que a Espanya?

Hi ha comunitats, com són Múrcia i el País Valencià, on ha impactat més perquè tenien molta construcció, encara que Catalunya no tenia nivells de construcció tan importants. I, per altra banda, el sector dels serveis és molt potent aquí, i també està patint. Dos de cada tres aturats són de la construcció i dels serveis.

Els immigrants són el col·lectiu que més està patint l'atur. ¿Vostès donen suport a les mesures del govern espanyol d'incentivar el retorn i la que va proposar el ministre Corbacho de reduir els contingents?

Les persones que estan legalment en aquest país, nascuts a Catalunya o no, tenen els mateixos drets. El pla de retorn és una de les opcions, i nosaltres l'hem defensat perquè és de caràcter voluntari. I no té cap sentit que en aquests moments, que tenim un nombre important de gent aturada, les empreses vulguin portar gent de fora. Per això donem tot el suport al ministeri de Treball en la reducció dels contingents. Hem de donar prioritat als treballadors que estan aquí a l'atur, immigrants o no, no podem continuar portant gent de fora. Hi haurà excepcions: per exemple, si la sanitat necessita metges, els haurem de continuar portant de fora.

¿Amb la magnitud de la crisi, hi ha sectors cap on es puguin orientar els aturats?

Les últimes dades d'afiliació a la Seguretat Social ens confirmen la tendència que hi ha sectors en què es continua creant ocupació: la dependència, els serveis socio-sanitaris, educació, energies alternatives, medi ambient, informàtica, logística... Per això hem orientat la formació de la gent desocupada cap a aquests sectors, i aquesta és la política que estem portant a terme. Ja vam començar l'any passat a posar a disposició dels aturats formació en sectors emergents. Actualment el 100% dels cursos de formació que la Generalitat ofereix gratuïtament a les persones en atur estan adreçats a sectors i activitats que generen llocs de treball.

¿I no hi ha una manca de flexibilitat per part de molts treballadors, que no es plantegen canviar d'ofici?

La gent el que vol és treballar, i si hi ha algú que pensa així, la realitat el pot fer canviar. A més, des de les oficines de Treball estem fent una feina d'acompanyament, assessorament i orientació per ajudar-los a sortir com més aviat millor de l'atur. Molta gent sap que és el moment d'aprofitar per formar-se, per anar a sectors que creen ocupació o per crear la seva pròpia empresa.

S'ha de ser molt valent, ara, per crear una empresa.

Tota crisi genera oportunitats. L'experiència ens demostra que en altres situacions com aquesta és quan la gent més emprenedora treu el seu esperit emprenedor i troba oportunitats de negoci. Per això la voluntat del departament, dins el pla Inicia, és incrementar en un 30% els ajuts als emprenedors i als autònoms. Estic convençuda que d'aquí a uns mesos començarem a veure com creix aquesta capacitat emprenedora al nostre país.

En quin punt està la seva proposta de donar un plus als aturats perquè acceptin feines poc remunerades? El ministre Corbacho va dir que les empreses ho podien utilitzar per pagar sous mes baixos...

Malauradament, en molts temes no tenim competències, però Catalunya ha de proposar iniciatives i per això hem fet aquesta proposta al ministeri. No pot cobrar igual una persona que està a casa seva que una altra que està fent un esforç i s'està formant, per exemple. O si hi ha gent que pot trobar una feina però cobra menys que la prestació d'atur,

per què no s'ha de poder analitzar si se'ls complementa el sou? Hi surt guanyant tothom: les empreses, que troben la gent que necessiten; els treballadors, que troben una feina i continuen cotitzant, i l'Estat, que en comptes de pagar prestació paga un complement a un treballador actiu.

Estem vivint un auge dels expedients de regulació d'ocupació (ERO) en l'automoció. ¿Els expedients temporals són la solució?

Les vendes han baixat molt, però es continuaran necessitant cotxes. Per això a l'automoció calen mesures conjunturals mentre les vendes són baixes, com ara els expedients temporals. Per això hem proposat el comptador a zero: que aquells treballadors afectats per ERO temporals no vegin reduït el seu període de prestació d'atur per aquesta afectació.

Amb els ERO de Seat i Nissan es va produir un efecte bola de neu amb tots els proveïdors. ¿El pitjor ja ha passat pel que fa als expedients?

No ha passat, continuarà, perquè en aquests moments tenim Seat amb un segon ERO temporal i moltes empreses van fer ús de les mesures de flexibilitat interna i ara segurament aquestes mesures ja no seran suficients i s'hauran de presentar expedients de suspensió.

Els sindicats demanen que no s'acceptin més ERO si no van acompanyats d'un pla industrial o si l'empresa té beneficis.

La nostra obligació, perquè ho diu la llei, és que l'ERO ha de tenir un pla de viabilitat i un pla social; si no, no l'aproverem. Però la llei permet en determinats casos, per causes organitzatives i productives, que es puguin acceptar expedients per a empreses amb beneficis. En els casos

de simple deslocalització, en què no hi ha cap altra causa que la mateixa deslocalització, nosaltres no hem autoritzat cap expedient sense acord entre l'empresa i els treballadors. Que cap empresa es pensi que pot aprofitar aquesta situació per deslocalitzar i presentar un expedient sense causa. La que vulgui deslocalitzar, que arribi a acords amb els treballadors.

Sony ha presentat un ERO que sembla una mesura de pressió, perquè en la negociació del conveni els treballadors no acceptaven la congelació de salaris i ara, unilateralment, Sony vol fer efectiva aquesta mesura i acomiadar 275 treballadors. A més, dimecres ens va sorprendre saber que, paral·lelament, estan sortint treballadors amb baixes incentivades. Tenint tot això en compte, rebutjaran l'expedient?

Confio que no sigui una mesura de pressió. El que és cert és que feia mesos que totes dues parts negociaven, i no només parlaven del conveni, sinó també de com millorar la productivitat, i suposo que les baixes incentivades són fruit d'aquest procés. Espero que les parts arribin a un acord negociat i que l'impacte sigui mínim entre els treballadors.

¿S'han d'ajudar les multinacionals perquè es quedin aquí, encara que moltes vegades sigui a fons perdut?

A determinades empreses, en funció de l'ocupació que generen, directament o indirectament, se'ls ha de donar suport, però amb garanties. Si altres països ho fan, per què no ho hem de fer nosaltres? Però amb garanties de presència aquí, no donar diners perquè demà deslocalitzin i tanquin una factoria.